

Προσεγγίσεις ανάλυσης κινηματογραφικής ταινίας στην εκπαίδευση

Της Σύνταξης

Το 12^ο τεύχος του περιοδικού αποτελεί θεματική έκδοση με τίτλο: «Προσεγγίσεις ανάλυσης κινηματογραφικής ταινίας στην εκπαίδευση». Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται α) στην ανάδειξη, β) στην αναλυτική παρουσίαση μεθόδων και πρακτικών και γ) στην επεξήγηση αυτών με παραδείγματα για την ανάλυση ταινιών που εφαρμόζονται σε ποικίλα πεδία της εκπαίδευσης στο πλαίσιο:

1. εφαρμοσμένων προσεγγίσεων για την προώθηση της οπτικοακουστικής παιδείας (π.χ. από τον χώρο του Κινηματογράφου, της Παιδαγωγικής των Μέσων) και
2. εξειδικευμένων πρακτικών σε επιμέρους επιστημονικά πεδία της Παιδαγωγικής και των γειτονικών κλάδων της (π.χ. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Σχολική Παιδαγωγική, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία, Φιλοσοφία, Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία, Εκπαίδευση Ενηλίκων).

Στο **Θεωρείο** παρουσιάζονται 8 συνολικά εργασίες. Πιο συγκεκριμένα οι έξι εργασίες [1-6] αναφέρονται στην αξιοποίηση της ταινίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ακολουθούν δύο άρθρα [7-8] που αναφέρονται στον τρόπο αξιοποίησης ταινιών στις δύο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Το πρώτο άρθρο [*«Μεταβάσεις» στην εκπαίδευση και εκπαιδευτικά/βιογραφικά βιώματα: Επεξεργασία και προσέγγιση μέσα από ανάλυση κινηματογραφικής ταινίας στην εκπαίδευση*] της Νικολέττας Χριστοδούλου αναφέρεται στον τρόπο αξιοποίησης των της ταινίας στο πλαίσιο της αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών. Το δεύτερο [*«Αυτή η ταινία μου 'τρύπησε την καρδιά'»: Η αξιοποίηση του κινηματογράφου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση*] των Κώστα Μάγο και Νίκου Χανιωτάκη, εστιάζει στην αξιοποίηση επιλεγμένων ταινιών στο πλαίσιο μαθήματος «Η εκπαίδευση στον κινηματογράφο» σε δύο Παιδαγωγικά τμήματα. Το τρίτο άρθρο του Ch. Beck παρουσιάζει την προσέγγιση-ανάλυση σημαντικών σκηνών-κλειδιών προσανατολιζόμενος στην ανάλυση ταινιών του Faulstich και της αντικειμενικής ερμηνευτικής του Oevermann. Το τέταρτο άρθρο [*Ανάλυση λόγου ως εργαλείου ανάλυσης κινηματογραφικών κειμένων στην διαπολιτισμική εκπαίδευση*] του Α. Σοφού σκιαγραφεί την προσέγγιση που εφαρμόζεται σε προπτυχιακό μάθημα «ψηφιακός γραμματισμός σε διαπολιτισμικά περιβάλλοντα» του Κοσμά που προσανατολίζεται στις εργασίες του Foucault, όπως έχει συστηματοποιηθεί από τον Δοξιάδη. Το πέμπτο άρθρο παρουσιάζει την το πλαίσιο δημιουργίας Συμμετοχικού Βίντεο ως πλαίσιο εργασίας σε πανεπιστημιακό μάθημα. Το έκτο άρθρο [*Το μουσικό βίντεο «Απόκληρος1» ως διδακτικό εργαλείο ευαισθητοποίησης στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης*] παρουσιάζει το πλαίσιο δημιουργίας ταινίας από φοιτητές στο μεταπτυχιακό μάθημα «Εργαστήριο δημιουργίας εκπαιδευτικής ταινίας για τη σχολική δια ζώσης και εξ' αποστάσεως εκπαίδευση».

Το έβδομο άρθρο [*Παιδαγωγική αξιοποίηση κινηματογραφικής ταινίας και βίντεο στην εκπαιδευτική διαδικασία*] του Α. Σοφού παρουσιάζει βασικές προσεγγίσεις για την ανάλυση ταινιών που εφαρμόζονται συνήθως σε εκπαιδευτικές δομές. Το όγδοο άρθρο [*Κριτική Ανάλυση των Οπτικοακουστικών Μέσων: Μεθοδολογίες και Καλές Πρακτικές*] των

¹ <https://www.ert.gr/eidiseis/politismos/apokliros-tainia-mikroy-mikoys-gia-ta-asynodeyta-paidia-prosfyges/> | https://www.youtube.com/watch?v=foJwask_5ul

Παπαδημητρίου και Σοφού αναφέρεται στις κατηγορίες μιντιακού γραμματισμού και επικεντρώνεται σε προσεγγίσεις κριτικής ανάλυσης εστιάζοντας στις δύο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Οι παρουσιάσεις αυτές συνοδεύονται με τοποθετήσεις εκπαιδευτικών που έλαβαν μέρος σε ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα.

Στην ενότητα **Διάλογος** παρουσιάζονται δυο ακόμα άρθρα [9-10] που αναφέρονται σε θέματα δημιουργία ταινιών για την εκπαίδευση και εστιάζουν σε ερωτήματα όπως:

1. Μέσα από ποιες διαδικασίες δημιουργούνται εκπαιδευτικά βίντεο δια διαδικτυακές σειρές μαθημάτων;
2. Τι θα πρέπει να λάβει κανείς υπόψη του για να δημιουργήσεις ποιοτικές εκπαιδευτικές ταινίες

Το ένατο άρθρο [Διαδικασία και καλές πρακτικές για τη δημιουργία ενός βίντεο Talking head για τα MOOCs] των Γιασιράνη και Σοφού επικεντρώνεται στη διαδικασία δημιουργίας εκπαιδευτικών βίντεο που μπορούν να αξιοποιηθούν σε μαζικά, ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα. Το δέκατο άρθρο [Βασικές αρχές και τεχνικές σχεδιασμού και υλοποίησης από τον Jack Koumi] των Ρουσάκη και Σοφού συνοψίζει βασικές αρχές για το σχεδιασμό και τη δημιουργία εκπαιδευτικών βίντεο.

Στην ενότητα αυτήν φιλοξενείται το άρθρο [Aspects du matériel d'éducation à distance avec emphase aux ressources filmiques] του Α. Μανιάτη που αναφέρεται στη σημασία δημιουργίας εναλλακτικού διδακτικού υλικού στο θέμα της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων ένα διδακτικό ντοκιμαντέρ.

Στο **Προσκήνιο**: παρουσιάζεται από τον Κανύχη Παναγιώτη η διδακτορική διατριβή του Μιχαήλ Τσαγκάρη με τίτλο Κινηματογράφος και διαφήμιση: διακειμενική, ποιοτική ανάλυση της ελληνικής τηλεοπτικής διαφήμισης. Η διατριβή αποτελεί μια διακειμενική (intertextual) ποιοτική ανάλυση η οποία εξετάζει την πορεία και την εξέλιξη των διαφημιστικών κωδίκων στην ελληνική τηλεόραση καθώς και την σχέση τους με αυτούς του ελληνικού κινηματογράφου

Στις **βιβλιοπαρουσιάσεις** παρουσιάζεται από τον Κανύχη Παναγιώτη το βιβλίο του Σταύρου Γρόσδου «Κινηματογράφος και δημιουργική Γραφή».

Τη γλωσσική επιμέλεια του θεματικού τόμου έκανε ο Παναγιώτης Κανύχης.

Αλιβίζος (Λοΐζος) Σοφός

Ρόδος 2021